

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovoljlo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 5. jun. (Iz turškega vira.) Iz Gačka se je turška vojska vzdignila in je po ostrem boju proti 6000 Črnogorcem, kateri so bili iz reda spravljani in so mnogo izgube trpeli, zlasti pri Kristakiću (?) večja črnogorska utrjenja vzela. — Turške vojske v Albaniji so tudi več črnogorskih poleženj zavzele. — Bombardiranje se nadaljuje.

Cetinje 5. jun. Davi je bil boj pri Maljatu. Turki so bili do Kukosenjaka nazaj vrženi in so izgubili 500 mož, črnogorska izguba še nij znana.

Peterburg 5. jun. Telegram glavnokomandujočega velikega kneza Nikolaja poroča: „Vse stoji dobro. Včeraj so Turki zastoj bombardirali Kalafat, denes strelili le nekaterekrat. Ob celem Dunavu navzdol pri Ruščuku se sovražnik močno giblje. Turki pri Nikopolji delajo nove baterije.“

Oficijalen telegram od kavkazke armade poroča, da se nij nič novega zgodilo. V Salataviji so bili prebivalci pokorjeni in se je mir vrnil.

Bukarešt 5. jun. Promet je na vseh rumunskih železnicah zopet odprt. Senat se posvetuje o izdaji hipotekarnih bonov na podlogi novih kombinacij.

Vojska.

Kakor zgoraj dva stoječa telegrama iz Carigrada in Cetinja pričata, začelo se je kr-

vavo vojno delo zopet tudi na črnogorske strani. Turki so iz Hercegovine in Gačka udarili po potu proti tvrđavi Nikšiću, ki leži blizu črnogorske meje in živeža močno potrebuje, če neče Črnogorcem od glada v roke pasti, in tudi v jugu iz Albanije napadajo Črnogorce. Cetinjski telegram poroča, da so Turki pri Maljatu (mi nijmo mogli v naglici tega kraja na zemljevidu najti) bili odbiti. Turško poročilo pa javlja, da so bili Črnogorci prepodeni. Menda je v teku zadnjih dveh let uže vsak, kdor naše liste bere, prepričan se, kako malo vere je dati Turkom, zlasti če tako hitro poročajo kot zdaj. Saj je komaj dva dni minolo, kar so morali sramotno svojo laž o zopetnem vzetju Ardahana sami preklicavati, da si so celo svojega boga, velicega Allaha, prav grdo za norca imeli z njo, ker so mu v svojih mošejah carigradskih zahvalne molitve molili za „zopet dobljeni Ardahan“. Tako se jim bode godilo, če Bog da, najbrž tudi z včerajšnjimi zmagami nad Črnogorci.

Kar se tiče telegrama iz Carigrada, moramo povedati, da mej Gačkim, od koder so se Turki vzdignili in mej Nikšićem, kamor morajo priti, nijmo na generalnega štaba zemljevidu nikacega „Krstakića“ ali „Krisčakića“ našli. Pač pa je Krstac na tej cesti, in sicer precej daleč, predno se pride v slavno sotesko Dugo, skozi katero morajo Turki iti, in kjer jih je sam Peko Pavlovič uže večkrat naklestil. Iz tega sklepamo, da vsa baharija turškega telegrama poroča le o manjših prvobitvah s predstražami. Glavna bitka bode v Dugi, in ta morda se bje uže zdaj, ko to pi-

šemo, ali se bode te dni, za to imamo od te strani pričakovati več.

Car, slavni osvoboditelj naših bratov Slavjanov ima denes priti k svojej ruskej vojski na Dunav in potem se bode valjda glavno delo pričelo.

Na azijske strani se Turkom katastrofa bliža. Rusi drže Kars obkoljen in odrezan od vseh strani, Muktarja pred soboj na Erzerum pode, uže na šest ur so se temu glavnemu mestu približali, kmalu mora do večje bitke priti.

Bodimo mož-beseda!

Lažnjivi, slovensko narodno stranko psujoči, črneči in grdeči članki v glasilu naših nemškutarjev v „Laib. Tagbl.“ postajajo posebno gosti, znamenje, da je prišel izreden čas za nas. In res.

Kranjski deželni zbor se je pred časom, ki mu je v delovanje dán, razpusil. Nove volitve so nam pred durmi. Naši nasprotniki so si mislili: „slabe pretečene letine so to slovensko ljudstvo na Kranjskem dobro nže obubožale, lačen želodec ne mara dosti za politični boj, — nove volitve in „moč je pravica“, — ta ubogi slovenski državljani se da rad po naših nemčurskih agitatorjih v kozji rog ugnati, — v grob se slovensko večino v kranjskem deželnem zboru, pa le hitro, drugače bode po dobri letini, katera se kaže, — „Kranjcu“ greben zrasel!“ Bodi tako! Nemškutarska stranka bode vsa mogoča in v našem stoletju v Evropi nenavadna sredstva uporabljala, da poklekne našemu narodnemu življu na sloven-

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Trinajsto poglavje.

(Dalje.)

A kolikor dolgo je bila oklenjena Jerica, storiti nij mogla ničesar, da bi rešila sebe ali pa Izabelo. Ozrla se je v mer, v katero je bil odplaval gospod Filip, ter ga radostno zagledala vrniti se. Emiljo je bil spravil na čoln, ki je bil k sreči blizu, in sedaj je prišel, da bi rešil še drugo. Isti trenotek je švignil mimo plamen tako blizu mesta, kjer ste bili devotki, da je Jerica stoječa čutila žgavno vročino in je dim obe skoro zadušil.

Kar je Jerica sklenila nov junaški čin. Ena izmed njih se je lahko rešila, kajti Filip je bil le malo sežnjev od razbite ladije. Naj se reši Izabela. Ta jo je prosila pomoči in ta naj jej ne bode odrečena. Razen tega je Viljem ljubil Izabelo. Viljem se bi jokalo po nje-

nej izgubi in to se ne sme zgoditi. Po Jerici se bi ne jokalo, vsaj ne močno, in če mora ena poginiti, pogine naj ona sama.

Jerica je komaj sklenila in uže zvršila.

„Izabela!“ rekla je tako ostro, kakor se ostro govori upornemu otroku, pri katerem bi kot v takem slučaju nič ne pomagale milejše besede: „Izabela, poslušajte me! vstanite in storite, kar vam pravim, in rešeni bode. Izabela! ali me slišite?“

Slišala je, trepetala, a ganila se nij.

Jerica se je pripognila, siloma zdrla jej roke, katere je krčevito držala ter je rekla osorno, kot je bila prisiljena:

„Izabela! če storite, kot vam povem, v petih minutah bode varni in zdravi na bregu. Če pa hočete biti kot brezpameten otrok, zgoreli bodeve obe. Za božjo voljo, vstanite nagloma in poslušajte me!“

Izabela je vstala, pogledala Jerico v mirno stanovitno lice ter je rekla žalovaje:

„Kaj pa naj storim? Skusila bodem.“

„Ali vidite onega moža le plavati sem?“

„Da.“

„Prišel bode sem. Držite se za to vrv in

jaz jo bodem polagoma spustila v vodo. A počakajte!“ — in strgala je temnomodri pajčolan raz glave, privezala ga Izabeli na vrat ter ga pregrnila čez njene svetle lase. Gospod Filip je bil še tri ali štiri seznje od ladije. „Sedaj pa, Izabela! brzo!“ vskliknila je Jerica, „ali pa bode prepozno.“

Izabela je prišla za vrv, a prestrašila se je vode. Ker je plamen z nova jel švigati skozi okno, osrčila se je, da je kljubovala samo dozdevni nevarnosti; s pomočjo Jerice je prišla čez ladijino ograjo ter se je spustila tje doli na vodo. Gospod Filip je prišel ravno o pravem času, da jo je vjel, ker bila je vsa tako prestrašena, da bi se ne bila mogla dalje držati za vrv. Jerica nij imela ozirati se za njima. Mislila je le na lastno stanje. Plamen jo je dosegel. Sopla je komaj vsa zakrita v dim, ki ga je zdaj pa zdaj razsvitljeval plamen, švigajoč iz lukenj komaj par pedi od nje. Omahovati nij smela dalje. Zgrabila je za vrv, katero je bila izpustila Izabela, nagloma se varnemu kraju približujoča, držala jo na vso moč in je poskočila raz ladjo, nagloma gorečo. Koliko dolgo se bi bila zamogla držati za vrv,

skem Kranjskem na tilnik ter da nam pride z roko do goltanca, zapirajoč nam sapo; „laufbursche“ naših nasprotnikov, naše lastno reneгатstvo bode vse sile napenjalo, da vzame našemu Slovenstvu jedino svetišče, kjer še domači jezik in vse kar je s tem združeno, vtočišče nahaja; reneгатstvo bode lagalo (in uže laže), bode strašilo, prilizovalo se; reneгатstvo bode čestito ime „Kranjca“ zopet obesilo na sebe; jezik domači, kojega drugače kot hlapčevski jezik jemlje in proglašja, bode uporabljalo to naše odpadništvo, samo da doseže svoj namen, to je, da v političnej borbi še malo vajenega slovenskega kmeta vpreže v svoj nemčurski voz, s katerim svetinje narodove, domači slovenski živelj odriva ter nam tuje zastave v zemlji naših slovenskih očetov razstavlja....

S poštenimi malimi sredstvi bode delalo naše domoljubje pri prihodnjih volitvah, ali vendar bode tako mož, in pošten mož. Ta mali mož — slovenski domoljub, v svobodnem volilnem gibanju omejevan, bode stopil ob času volitev v deželni zbor kranjski z gori naznančenimi mogočnimi protivniki na menzuro; kdo poštenjak želi slednjemu zmago!

Slovensko domoljubje! Malo nas je, ali kažimo, da smo možjé, da smo nekaj vredni zvati se brate Čehom, ki uže več let svetu lapidarno kažejo, kaj morejo, za pravo svojega naroda vneti možje storiti, ki vsako leto v transparentnih črkah mej bengaličnim ognjem svetu kažejo, kako kolosalno zmaguje narod, ki je mož beseda, zavéden mož.

Slovanska solidarnost.

Na dan sv. Cirila in Metoda je bil v Varšovi banket, katerega so se udeležili prvi člani tamošnje družbe, posebno učenjaki, profesorji itd. Praška „Politik“ poroča o tem sledeče: Kurator je naprvo napil na „pravoslavnega carja;“ potem je Nikitski govoril o novem faktorji na političnem obzoru, o Slovanstvu. Slovanska solidarnost orjaško nastopa kotsila, ki milijone giblje. Pred očmi cele osupnene Evrope kažejo se Slovani kot ena rodbina, katero navdušuje taista misel, taista volja. Tudi cel slovanski zapad se oklepa svete Rusije, katera je na ta način pridobila si milijone sinov. Da! sveta

Rusija je vzrasla. Lotila se je novega historičnega dela — oslobodjenja Slovanov, zapisala je na svoj prapor „slovansko stvar“. To je Rusije zgodovinski poklic, kateri ji je napisal veliki car Peter. — Nikitskega govor je bil z ogromnim ploskanjem sprejet.

Za njim je govoril namestni kurator Voronzov-Veljaminov, kateri je napil zastopnikom velikanske ideje, ruskej armadi in njenim voditeljem, velikima knezoma Nikolaju in Mihailu. Gimnazijski vodja Ščebalskij je dejal, da je le mogočna beseda slovanskega carja zabranila, da Srbija nij bila strta. Ideja slovanske vzajemnosti je postala zdaj meso. Ta slovanska ideja odkazuje ruskemu narodu tak nalog, kakoršnega zgodovina še ne pozna. Ker je bilo veliko Poljakov navzočnih, povdarjal je Voronzov, da je v generalštabu podunavske armije tudi več odličnih častnikov poljskega rodu, zato je napil „poljskim bratom“. Univerzitetni profesor Mierzinski, poznansk Poljak, je odgovoril: „Pravljica kaže, da so se v starih časih bratje Čeh, Leh in Rus na Dunavu ločili. Bog daj, da bi se zopet na Dunavu sešli!“ Dva češka pozdravljajoča telegrama sta bila sprejeta z gromovitimi urá-klici in takoj se je odgovorilo na-nja.

Zmešnjave na Francoskem

se nadaljujejo. Mac Mahon in njegova nova nazadnjaška vlada delata proti javnemu mnenju francoskega naroda, ki se je v svojej večini za republiko izrazil. Časniki se proganjajo, ljudje se zapirajo. Župan v Parizu, Bonnet-Duverdier, je bil zadnji petek zvečer prijet in v zapor vržen, ker je baje govoril besede, da če se Mac-Mahon ne bode udal volji dežele, bodo ga Francozi nabili na zid. Ali je res kaj takega rekel, ali ne, to bode preiskava pokazala, vsakako pa je zapor tako odličnega moža veliko razburjenost naredil.

Sicer nij verjetno, da bi Mac-Mahon, ki se zdaj oslanja na razne kraljevce, bonapartiste in razne prenapete sovražnike zjedinjene Italije, pri prihodnjih volitvah republikance premagal, „Köln. Ztg.“, ki je v francoskih zadevah navadno dobro podučena, pripoveduje, da so zdaj tudi francoski kmetje dobri republikanci postali, ker so za mir in se vojske

iz gospodarstvenih obzirov boje. Ravno tako so obrtniki proti vojni, torej bolj za republiko, ker vse se boji, da bi se reakcionarci, če do krmila pridejo, v vnanjej politiki spustili v kaka vojna pustolovja.

Taka vojna prenagljena pustolovja bi pa le Nemcem veselje naredila, ker ti so na boj uže pripravljeni, a Francozje še ne popolnem. Sicer nemški narod tudi nij za vojsko, zato tudi simpatizira bolj za republiko, ker ta vsaj za zdaj še vojno odriva. Ali nemško vojništvo, nemška višja birokracija, ki šteje in odločuje u Nemcev vse, želi prav, da bi se Francoska prenagljila in v pogubo šla, kajti drugič potrta, ne bi se valjda mogla dolgo več vzdigniti.

Po novej organizaciji, za katero Francozje brez razlike strank, republikanci naprej, vse brez ugovora žrtvujejo, bode francoska redna vojska štela ogromno, nezaslišano število dva milijona, in 423.164 mož! To preostrojene nij še dovršeno, da si so Francozje uže velikansko mnogo storili. Nemci pa imajo vse gotovo in se le tresejo, da jih bodo Francozje prekosili, če časa dobodo. Za to so vsi notranji pretresi v Francoskej le obžalovanja vredni v našem in občem interesu.

Vojna moč turške države.

X.

Kakor v Evropi, tako tudi v Aziji priroda sama Turke silno podpira, a Rusom napravlja velike in težavne zapreke. Azijsko bojišče v Armeniji je višavje z visokimi gorami in ozkimi dolinami. Slabe ceste, pomanjkanje vode in vsacega živeža, vroči dnevi a mrzle noči in mnogo drugih neprilik delajo Rusom ogromne težave. Ceste, ki se vlečeje po globoko vrezanih dolinah, pa zapirajo še močne tvrdnjave tako, da tudi tukaj, kakor v Evropi poleg prirode vojna umetelnost podpira Turke izdatno zoper Ruse. Toda če pomislimo, kako so se ruski vojaki v visokem Kavkazu bili in kako so vse tisočerne težave v Kivi in njenih puščavah premagovali; če dalje pomislimo, da imajo Rusi več vojske nego Turki, in da tudi tukaj prebivalstvo — krščanski Armenci — z Rusi simpatizira, potem lahko rečemo, da vse težave ne bodo ovirale Rusov, da bi končno zmage ne dosegli.

koliko dolgo se bi bila držala vrv ograje, katere ogenj še nij bil dosegel, treba nij premišljovati. Ko je njena noga se dotaknila vode, zavrtilo se je nenadoma velikansko bližnje kolo zadnjikrat in je zaškripalo, kot bi umiraje vzdihovalo; voda peneča se je plusknila na steno ladijino in odbijóča se, je vzela Jeričino lahko telo s soboj.

Štirinajsto poglavje.

Je úma dolžnost
Voditi in nadzorovati srce,
V počitek zazibati duše upor,
Ko motita upanje prsa in strah.

Obiščimo sedaj mirnejše prizore in obrnimo se na tiho prijazno pristavo gospoda Grahama. Stari gospod je sit potovanja, ter tudi nezadovoljen z družbo njegovo; po vrtu hodi gori in doli, vstavlja se tu in tam ter opazuje rast priljubljenega drevesa ali pa dragega mu bujnega grmiča, katerih viseče vejce odrezuje. Zadovoljni obraz kaže dovelj očitno, kako vesel je, da je zopet enkrat na svojem ljubem domu. Morebiti bi rad ne priznal, a pri vsem tem je gola resnica, da mnogo pripomore k njegovej zadovoljnosti, da miru in pokoja v

njegovi hiši ne moti razsajajoča in jezična gospa, katero je pustil v Novem Jorku. Prijetno mu je bilo tudi, da se je lahko udajal toliko svojej domišljiji, da so se povrnili stari blagi časi, ko je bil še sam svoj gospod; kajti sprčajmo resnico, gospa Grahamova porablja njegovo starost in bolehnost, ter ga vodi s čudovito zmernostjo.

Tudi Emilija in Jerica ste močno zapleteni z onimi starimi časi; še ložje se domišlja in vara samega sebe, ker je zagotovljen, da ste obe v hiši in da ju bode videl pri kosilu, pri katerem še vedno predseduje z navadnimi obredi gospa Ellisova, in katerega se ne bodo drznili motiti šumeči vsiljenci.

Da, tu je Jerica kot so drugi. Rešila se je vodne smrti, ki jej je pretila in jo skoro uže pograbila, kako, vedela je sama komaj in zopet biva v mirnej, prijaznej hiši, ki jej je sedaj najljubša na svetu.

Ko je bila z nekako težavo prišla zopet k zavednosti, katero je bila v dolgem boji z življenjem in smrtjo popolnem izgubila, izvedela je bila, da so jo bili našli in vjeli ljudje, ki so nagloma odklenili čoln na bregu, ter po-

magali rešiti potopljenca; izvedela je, da se je držala stola, katerega je najbrže zgrabila, ko jo je odplavilo kipeče morje; da je bila v takej nevarnosti, da bi je trenotek pozneje ne bilo mogoče rešiti se iz plamena, tik katerega je blodila.

A vsega tega se nij nič zavedala. Od onega trenutka, ko je svoje lahko telo zatvegala na nestalni vrvi, do onega časa, ko je odprla oči na mirnem kraju in je zagledala Emilijo vso v skrbah naslonjeno na svojo posteljo, izginilo je vse iz njenega spomina. Nekaj ur po strašnej tej dogodbi je prišel gospod Graham na mesto in drugo jutro so šli vsi trije na dolgo zapuščeno pristavo.

Visoki brest, ki so delali črno senco na črnozeleni gosti trati; lepa gladka pot, posuta s peskom, ki je držala k vratam ter se je tu razhajala na razne strani v preobilo listnato grmičje na desni in breskov vrt na levi, stara lopa z bojnim plotnim slakom; velika vrtna hiša z grčastimi, neotesanimi, naravnimi stebri; mali ribnik in vodomet, zlasti pa cvetnjak, ki ga je zadnje poletje Jeričin srčni prijatelj Jurij zelo tako opravil, kot je bil opravljen

Turška moč na azijskem bojišču se opira posebno na trdnjave Batum ob Črnem morju, in na Ardahan, Bajazid, Kars in Erzerum v Armeniji. Batum se da z evropsko Varo primerjati. Ker nimajo brodovja na Črnem morju, Batuma skoraj gotovo ne bodo mogli osvojiti si. Ardahan in Bajazid imajo že v svojih rokah in popolnem nerazumno je, kako je to, da so Turki te dve imenitni trdnjavi tako — slabo branili. Ali imajo premalo vojske, ali pa za nič vojskovodje, na vsak način je izguba teh dveh imenitnih krajev za nadaljno vojno osodopolna. Kars so Rusi tudi že cernirali, vsaj njegovo zvezo z Erzerumom pretrgali in tako bodo v kratkem mogli svojo glavno moč proti tej glavnej, največje najvažnejši trdnjavi na Armenskem obrniti. Iz vsega se vidi, da se Turkom v Aziji še slabše godi, nego v Evropi.

Če končno še jeden pot primerimo vojno moč turške države z ono Rusije, pritrditi moramo, da se Turčija nikakor z Rusijo meriti ne more. Kajti Turčija ne more toliko vojakov oborožiti, kakor Rusija in še ti, kar jih zbere pod svojimi zastavami, niso tako izurjeni, organizovani in nimajo tako dobrih vodij kakor ruski. Od črne prorokove zastave Turčija nema pričakovati nobedne posebne pomoči in tudi vojno brodovje, največja vojna moč turške države, Rusom ne bode delalo take preglavice, kakor nekateri pričakujejo, ker imajo Rusi izdatne pripomočke zoper nje v rokah.

Turški generali in nižji oficirji se z ruski gledé splošne izobraženosti in vojnih vednostij ne morejo primerjati. Naj boljše Turke podpira v Aziji in v Evropi srečna in ugodna leža tistih pokrajin, katere branijo ruskih napadov, s to ugodno ležo imajo Turki združenih več močnih in silnih trdnjav. Res, da te pozicije turške niso take, da bi si jih Rusi ne mogli osvojiti; vendar so tako močne, da bi izvrsten vojskovodja lahko dolgo časa Rusom pot zapiral, in ko bi imel dovolj izurjene vojske. celo popolnoma zaprl. Na vsak način pa se bode turška vojska pogumna bila, s katerim vspehom, tega nihče ne more povedati, kajti minulo bode gotovo še nekoliko tednov, predno se bodo začeli odločilni boji. A. K.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. junija.

Češki listi nadaljujejo prinašanje zaupnic čeških občin ruskemu narodu in carju za njih veliko delo oslobajanja naših slovan-skih bratov v Turčiji. Slava!

Deželna sodnija praška je konfiskacijo čeških časopisov, ki so priobčili zahvalno adresno ruskemu narodu na osobo Aksakova, potrdila z reko, da je to priobčenje krivo veleizdaje po §. 58 lit. c. in §. 58 ad e. V raz-logih se pravi, da adresa pozivlje k dejanjem, ki so „nevarna za avstrijsko državo“, od zunaj sem in ki vzbujajo upor od znotraj.

Mi smo o izletu državnih poslancev v **Trst** nalašč malo govorili, ker cela reč, zdi se nam, nij imela velicega pomena in ne bode imela nobenega vspeha. Zdaj pa nas sami tržaški listi podučujejo, kako sovražno je te poslance gledalo v Trstu premogočno ljudstvo italijanissimov in škiljavcev črez Adrijo. — Komentar ali nauk iz tega bi mi primorski Slovanje znali pisati, ali naša tiskovna svoboda nam brani.

Mađarski listi zdaj nujno silijo, naj se nagodbene postave brž, še to poletje sklenejo. Torej nij bila taka velika reč tačas, ko so javkali, da jih Cislejtanija hoče oškodovati.

Vnanje države.

Ruska vlada baje namerava svoj do-zdani posvetujoči „državni zbor“ v Peterburgu na novo prestrojiti tako, da bode po poslancih iz okrajev pomnožen. Tako pride Rusija ko-rak za korakom po zdravem potu do pravega parlamentarizma, ki bode gotovo različen od zapadnega.

Iz **Aten** se poroča 4. jun. Narodne de-monstracije so se tukaj ponavljale, katere za-htevajo ministerstvo iz vseh strank, da se vse narodne moči organizirajo in na vsak hip pripravijo.

Iz **Bertina** se poroča, da je Rusija razposlala zopet noto, v kateri se pove, da Rusija, zadovoljna z angleškimi izjavami, ne bode nikoli škodovala angleških interesov. Diplomacija meni, da bode ta nota naredila v Londonu dober vtis.

Italijanska vlada je s tem demon-strirala, da je ob istem času, ko je papež praznoval svoj jubilej, kralj Viktor Emanuel imel velik ogled vojske. Potem je sprejel se-natorje in jim rekel, da so se v zadnjih 30 letih velikanski dogodki vršili, ki so jedinstvo domovine naredili.

Iz **Rima** javlja telegram 4. junija. Vče-raj zvečer se je pomikala množica ljudi de-monstrativno proti Kvirinalu. Policija jih je

razgnala, vsi so kričali: „živio kralj“. Minister je v zbornici rekel, da je bila lojalna demon-stracija zarad tega prepovedovana, ker bi se bila od družih upotrebovati mogla za kake nered.

Iz **Madrida** se telegrafira: Protestan-tovski pastor v San Fernando, v provinciji Cadix, je bil, ker nij hotel pred katoliško pro-cesijo klobuka sneti, od ljudske množice napa-den. Španjska vlada je zdaj sklenila versko svobodo vzdržavati in napadovalce kaznovati.

Dopisi.

Iz Moravčega 3. jun. [Izv. dop.]

Pri nas so vsi pripravljeni za volitev v deželni zbor. Naš g. dekan „Toman“ se bode menda zaradi starosti poslanstvu odrekal, a na mesto sebe nam bode gotovo vrednega naslednika priporočal. Tega smo prepričani; in volili bomo jedini narodnega poslanca. To je go-tovo. Ko bi le v vsakej fari razmere tako sčistene in odločene bile, kot so pri nas, po-tem je tudi gotovo prerokovanje „Tagblatt-Ves-tenekovo“ krivo i slabo.

V našej prijaznej dolini vlada mir in edi-nost in pod tako razmero se dober cilj sigurno doseže. Kdor se bliža Moravčemu, bere od daleč se skoraj brezštevilnih zastav, ki vihrajo od visokih, lepo okinčanih majev, da se zavemo kot narodnjaki in verni Slovani. Moravče je primerjati primorskemu mestu, kadar barke slovesno razpno svoje zastave. V vasi stoji nad 60 majev in bližnja okolica jih je razpo-stavila še več. Gospoda z gradov, farmani sploh in v prvi vrsti duhovniki — vse je hitelo, delalo in darovalo, in ko je škof došel v našo faro, vozil se je le pod slovenskimi zastavami, po drevoredih velikanskih majev in skozi slavoloke z umetno in pomenljivo izdelanimi napisi, kateri so temu gosp. izrekli: spoštovanje, veselje, pobožnost in odločno na-rodno zavest in ljubezen do mile naše domo-vine slovenske.

Iz Zagreba 4. jun. [Izv. dop.]

Nenadna vest, da je kranjski deželni zbor razpuščen, je tudi na Hrvatskem obudila naj večje začudenje in splošno pozornost. Bli-žajo se nam viharji časi in nije daleč trenutek, ko bode morda Hrvatska potrebovala za svo-jim hrbtom čvrste naslombe. Kranjska je do-kazala l. 1848, kaj velja v burnih časih dober

nekdaj od nje same; vse to je bilo ravno tako prijazno in domače, kot prva ona srečna po-letja, ko je Emilija, sedeča na vrtnem stolu pod velikim tulipanovim drevesom, radostna poslušala veseli glas, radostno smehljanje in lehke stopinje vesele majhene vrtnarice, ki je sprehajaje se najrajša mej cveticami, sama bila najslajša cvetlica svoje neži, ljubeznjivi, dragi, slepi prijateljci.

Sedaj pa sedaj je prek poti priskakljala zapuščena šmarnica, zadnja mnogobrojne mno-žine, ki se je bila zbrala krog črešenj in uže davno se ločila, in vzdignivši glavico po konci, ozirala se je, kot bi hotela reči: „Ali je čas tudi meni, da odidem.“ Cela rodbina veverc, starih ljubic Jeričinih, ki jih je tako rada opazovala, če so igrale na vrbi njenemu oknu nasproti, je spravljala ravno svoj pridelek ter marljivo tekala sem ter tja, vsaka je namreč nesla oreh mej zobmi; kajti v vrtu so rasli tudi orehi in bili so mirni prostori, kot jih veverice rade imajo. Zadnje leto niso bile prišle ali vsaj niso ostale, kajti gospa Gra-hamova in novi njen vrtnar sta se zarotila, da jih bodeta pobila, to leto so pa lahko prav

po starem razsajale ter si nabirale velike za-loge za bodočo zimo.

Tudi stara hiša se je videla kaj zado-voljna in mirna. Hišna vrata so bila odprta, gospod Grahamov naslanjač je stal na starem svojem mestu; Jeričini ptički, za katere je bila gospa Ellisova izvrstno skrbela, so skak-ljali po drobnih steblih velike indijanske kletke, viseče v prostorni veži. Stari pes se je stegnil tja na solnce, dobro preverjen, da ga nikdo ne bode motil. Premnoge cvetlice so zopet lepšale sobe, in vse je bilo jako mirno, jako tiho in jako prijetno. In tako si je mislil tudi gospod Graham, ki je prišedši gori po stop-nicah pogladil psa, zažvižgal ptičkom, vsedel se na naslanjač in vzel jutranji časnik iz roke čedne hišine, ki ga je prinesla prek dvorišča.

Ljubeznjivi stari kraj je bil še vedno isti ljubeznjivi stari kraj. Čas, tako se je vsaj vi-delo, mu je podelil nove mičnosti, da bi ga sto-ril še mirnejšega, bolj odločenega in bolj po-kojnega.

Kako pa je s prebivalci?

Gospod Graham, kot smo uže omenili, je preživel mnogo novih izkušenj; res da so ne-

katere lastnosti njegovega značaja pregloboko vkoreninjene, da bi se katerikrat iztrebile, ven-dar je v mnogem oziru postal ves drug mož. Bilo je nekdanj, ko bi se bil pogumno vstavil vsakej novej naredbi, ki se nij skladala z nje-govimi starimi predsodki in ugodnostmi; a sta-rost in bolehavost ste mu potrli pogum ter oslabili njegovo poprej nepremagljivo voljo. Ravno v tej dobi je sklenil svojo osodo z osodo žene, ki je imela dovolj pogumnosti, združene z neko blagosrčnostjo in zmernostjo in roč-nostjo, da je pri vsakej priliki, če se jej je zdelo potrebno, zvršila svojo voljo. Pustila mu je svoje slabosti ter mu gojila vero, da se nikdo ne sme ustavljati njegovi volji, kadar je hotel izvršiti kako reč; toda znala jo je tako sukati, da je pri vseh važnih zadevah imela zadnjo besedo; ugnala ga je bila tako zelo, da si je izvolil načelo, kolikor mogoče živeti pri-jetno, za vse drugo pa se nič meniti, naj se godi, kakor bode.

Potem se ne bodemo čudili, da se je ve-selil onih kratkih tednov svojega nekdanjega življenja, kot se dijak veseli počitnic.

(Dalje prih.)

sosed in kdo bi vedel, ako se nam Avstrijcem ne vrnejo poprej nego bi se utegnili misliti zopet spletkarije podobne onim krvavega za nas lojalne Hrvate leta 1848.

Azijska kri Magjarov razgorčila se je uže tako, da se z normalnimi eksperimenti skoro ne, da več ohladiti. Tako nenaravno stanje na Magjarskem na ves upravni stroj trojedne kraljevine nekako čudotajstveno upliva, možje na vladnem krmilu držé se, kakor da bi predvidévali bližajočo se nevihto, ter z bodrim pratijo krupne oblake na političnem obzorjem. Da je torej v tem kritičnem momentu razpust kranjskega deželnega zbora naše državniške uprav osupnil, to si lahko mislite, ker na prvi mah moralo se je nehoté sumnjati, da je razpust prouzročil Jugoslovanstvu nepovoljni veter. V tem tolmačenju pomena najnovejšega koraka cislajtanske vlade, nasproti edinemu slovenskemu deželnemu zboru imajočemu narodno večino, je težišče, na koje se naslanja opravičena sumnja hrvatskega naroda.

Ker je temu tako, morate si misliti, da vas pratijo za ližajoče se nove volitve srčne simpatije hrvatskega naroda, jednodušno vam želimo v tem osodepolnem času narodno zmago. Slovenski rodoljubi niso uže dolgo časa imeli tako uzvišen enaloge, kakoršna se jim baš zdaj bliža z inavguracijo novih volitev; poznavši njihovo požrtvovalnost trdno se zanašamo, ko bode vsak na svojem meštu svojo dolžnost storil. — Bog torej z vami in sreča junaška!

Domače stvari.

— (Agitacija za volitve) je po vsej kranjske deželi začeta. Večji del poročil, kar jih imamo in slišimo, ne glasi se baš slabo, da si ravno tu in tam kakov slovenski patrijot naš še menda poslednjega časa čaka ali se na druge zanaša. Naj nihče ne zahteva osebnega bodrenja in prošnje, vsak naj v sebi išče buditelja in opominjevalca. Stvar je domovinska in nas vseh.

— (Interpelacijo Pfeifer-Vošnjakovo) o prezgodnjem razpuščenju kranjskega deželnega zbora hočemo mi po stenografičnem zapisu prinesiti, kakor brž nam doide.

— (Poročilo o seji mestnega zbora) ljubljanskega prinesemo v juternjem listu.

— (Fzm. bar. Kuhn) je bil predsinočnjem zopet tu v Ljubljani in je odšel potem v Novomesto.

— (Umrlo) je v Ljubljani meseca maja t. l. 104 oseb, in sicer 54 možkih in 50 žensk. V primeri z drugimi meseci veliko število.

— (Difteritis,) strah materam, pokaže se zdaj zopet na bližnjem Koroškem.

— (Iz Ajdovščine v Trst) se začne te dni železnica trasirati.

— (Južna železnica) bode od 16. t. m. izdala red, kako bodo po leti vlaki hodili. Po brzovlaku bodo ohranjeni tudi čez poletje vozovi družega reda, ne le prvega, kakor dozda.

— (Požar.) V zgornjih Jesenicah, pri Krškem je zgorela hiša. Škode je 750 gld., ki nij bila zavarovana.

— (Faliralo) je leta 1876 na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem 32 firm in kupcev, ki so skup imeli en milijon in 81.059 gld. pasiv.

Poslano.

Slavno uredništvo!

V dopisu iz Št. Jurja na j. želez. od 1. junija t. l., ki je sicer meni jako prijazen, se nahaja nek stavek, o katerem ne morem molčati. Pisano je namreč baje po mojem govoru, „da svoje imetje nij čast varovati“. Tega se ve, da nijsem rekel, dotične moje besede so bile temveč te-le, da se od človeka ne tirja samo, da družemu ne vzame nič po krivici, in da človek ne zahteva nič po krivici od družega, nego da prava poštenost, prava pravičnost, in prava ljubezen svoje časti je še le tam, ki se vrh tega še spolnujejo vse dolžnosti nasproti drugim; da tedaj se mora od vsakega tirjati točnost in zanesljivost v davanju in plačanju obljubljenega, da je treba dane besede držati, — in da je ravno pri nas Slovencih najnevarnejša slabost, izvirajoča iz mehkosti naše, in iz lahkomišelnosti: neskrbnost, iz ktere prihaja netočnost v dopolnitvi damih obljub, ali nesolidnost. Tedaj sem le o priliki, ko sem občinstvu razvijal pojem točnosti ali solidnosti, skušil dokazati to, da še ne zasluži nobene časti tisti, ki samo varujejo svoje imetje in ne jemlje od družega, kar nij njegovo, nego da se tirja od častnega človeka vrh tega še zgoraj popisana točnost, pri dopolnitvi svojih dolžnosti, i. t. d.

Z največjim spoštovanjem

Dr. Josip Serbec.

V Celju 6. junija 1877.

Umrli v Ljubljani

od 1. do 4. junija:

Franc Fogačar, magistratni birič, star 77 let, na Poljanah št. 29, za pljučnico. — Jozefa Berglez, kočarja otrok, stara 4 mes., v otročjem spitalu na Poljanah št. 67 za atrofijo. — Marka Guzej, penzioniran c. kr. davkar, star 72 let, v Burgstalojev ulici št. 41, za oslabljenjem pljuč. — Franc Kostner, sin osobenjaka, star 26 l., v bolnišnici, Ivana Berzin, pasterka Avgusta Svetla, peka in hišnega posestnika, stara 16 l., na Zabjeku, in Marija Jancar, delavka, stara 26 l., v bolnišnici za pljučno tuberkulozo. — Jera Vidmar, tesarja žena, stara 75 l., v Trnovem št. 21, za oslabljenjem pljuč. — Jarnej Ogrinec, osobenjak, star 62 l., v bolnišnici, za naduho. — Ivan Malič, črevvarja otrok, star 6 let, na starem trgu št. 163 za gujitjem kosti. — Antonija Murja, hč. kondukterja, stara 11 let, v Burgstalojev ulici št. 37, za pljučno tuberkulozo. — Ludvik Jeglič, mizarjev otrok, star 10 mes., v sv. Florjane tunci, št. 97, za vodeno glavo. — Marija Vrtač, kuharica, stara 30 let, v bolnišnici za vročinsko bolezni. — Rosa Bonda, hč. priv. uradnika, stara 10 mes., na tržaški cesti št. 80, za vodeno glavo. — Teodor Brie, sin c. kr. okr. sodnika, učenec 3. norm. razreda, star 9 let, na glavnem trgu št. 311, za oslabljenjem srca.

Tržne cene

v Ljubljani 6. junija t. l.

Pšenica hektoliter 12 gl. 02 kr.; — reč 7 gld. — kr.; — ječmen 4 gld. 80 kr.; — oves 4 gld. — 20 kr.; ajda 6 gld. 18 kr.; — prosó 5 gld. 52 kr.; — koruza 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 78 kr.; — špeh povojen — gld. 78 kr.; jajce po 12/3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sene 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — slame 2 gld. 50 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Loterijske srečke.

V Linci 2. junija: 29. 68. 10. 48. 86.
V Trstu 2. junija: 48. 59. 5. 17. 73.

iz Dunaja: — Strasser iz Dunaja.
Pri Slonu: Los iz Prage. — Rusconi iz Trsta. — Thomel iz Dunaja.
Pri Meteti: Bothe iz Vratislave.
Böck iz Monakova. — Schön iz Dunaja.
Joerg iz Prage. — Rühl iz Koevoja. — Tucher iz Dunaja. — bar. Kuhn, pl. Valantich, Tonnago iz Grada. — Wenzel iz Brna. — Vidic iz Dunaja. — Walter iz Grada.

Dunajska borza 6. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	85	"
Zlata renta	72	10	"
1860 drž. posojilo	110	—	"
Akcije narodne banke	779	—	"
Kreditne akcije	42	20	"
London	125	—	"
Napol.	10	01	"
C. s. cekini	5	98	"
Srebro	10	70	"
Državne marke	61	45	"

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izvirni roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izvirni roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Slovenske lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja. Češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajc Bož. — Prešern, Prešern ali Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečena, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker**. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri (53—50)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Restavracija ljubljanske čitalnice

sem 1. dan t. m. v najem vzel, ali ker se je v njenih prostorih mnogo popraviti moralo, jo morem popolnem še le

prihodnjo nedeljo

zvečer odpreti slovesno s koncertom slavnostne c. kr. vojaške godbe. — To naznanja se udano priporočam prijaznosti častitega ljubljanskega in z dežele v Ljubljano prišedšega občinstva se zagotovilom, da si bodem na vse moč prizadeval, vstreči zahtevam svojih gostov z izvrstno pijačo, okusnimi jedili in hitro in lepo postrežbo, ter tako pripomoči, da restavracija narodnega doma zopet postane to, kar je poprejšnja leta bila. (144—1)

Ferko Mihel.